

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Appendix Libri Quartidecimi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

statutum firmiter observari, universitati vestrae presentium auctoritate mandamus quatinus primam praebendam in vestra Ecclesia vacaturam donationi nostrae reservare curetis, personae idoneae conferendam. Datum Laterani xvi. Kal. Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

li ergo &c. confirmationis &c. usque in finem. Datum ut supra.

PHILIPPO ILLUSTRIS REGI
Franciae.

Noverit regalis prudentia quod Tholosanus Comes dudum ad praesentiam nostram accedens, se super haeretica pravitate nisi est multipliciter exculare. Unde nos ad petitionem ipsius Legatis nostris rescripsimus ut denuntiatione solenniter facta, nisi contra eum legitimus accusator infra certum terminum compareret, ipsi congregato Concilio canonicam purgationem indicerent; qua recepta, non permitterent eum super huiusmodi crimine propulsari, alioquin tamquam haereticum ecclesiastica districtione punirent. Scimus autem quod purgationem non praestitit, sed utrum per ipsum steterit ignoramus: quamquam universaliter praedictetur quod ipse in partibus illis pro haeretico habeatur. Unde terram suam penitus tam amisit, nosque Legatis nostris injunximus ut terram ipsam ad eorum quibus pertinet opus diligenter faciant custodiri. Nos igitur ad tuae petitionis instantiam Legatis nostris hoc negotio litteras apostolicas destinamus quales ad tuum commodum & honorem credimus expedire. Super negotio quoque venerabilium fratrum nostrorum Antiodorensis & Aurelianensis Episcoporum hoc tuae regali prudentiae innotescat, quod cum tu sine curiali iudicio nolis remittere poenam quam eisdem Episcopis intulisti, nec nos absque judiciali cognitione valemus salva iustitia revocare sententiam interdicti quam in terram tuam iidem Episcopi protulerunt; sed sicut dudum rogavimus, ita nunc quoque rogamus, ut postposito utrinque iudicio, quia certe sic expedit, negotium amicabiliter sopiatur. Verumtamen scribimus super hoc venerabili fratri nostro Archiepiscopo Senonensi secundum formam quam providimus opportunam. Datum apud Criptam ferratam viii. Kalend. Septembris, anno quartodecimo.

DECANO ET CAPITULO
Capella Ducis Drivionensis.

Cum a nobis petitur quod iustum est, & honestum &c. usque effectum. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu, possessiones, redditus, exemptiones, libertates, & immunitates quas bonae memoriae Hugo Dux Burgundiae praedictae

APPENDIX
LIBRI QUARTI DECIMI.

HUGONI PRIORI ET
conventui Andrensi.

Epist. 161.
Vt beneficia non vacantia non promittantur.
Vide lib. 13.
epist. 205.

Cum ex iuncto nobis apostolatus officio ad Ecclesiarum profectum & religiosorum locorum commodum aciem nostrae considerationis extendere teneamur, ea corrigere nos oportet quae interdum in gravamen ipsorum temere seu etiam improvide attentantur. Sanè ad audientiam nostram vobis intimantibus est delatum quod ad multorum instantiam importunam de non vacantibus beneficiis promissiones saepius facere vos contingit. Unde nobis humiliter supplicastis ut vobis super his dignemur misericorditer providere. Volentes igitur vestrae devotioni super huiusmodi gravamine praecavere, ac attendentes quod id contra statuta Lateranensis Concilij attentatur, promissiones huiusmodi decernimus irritas & inanes, auctoritate vobis presentium districtius inhibentes ne contra praefatum Concilium beneficia promittere non vacantia cuiquam de cetero praesumatis. Nulli ergo &c. nostrae inhibitionis &c. usque incursum. Datum Laterani 11. Kalendas Aprilis, anno quartodecimo.

E I S D E M.

Epist. 162.
Confirmat quandam redemptionem reddituum ecclesiasticorum.

Iustis petentium desideriis dignum est &c. usque complere. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris iustis precibus inclinati, redditus annuos qui nobili viro Eustachio de Campania & suis praedecessoribus cum quibusdam consuetudinibus onerosis olim a vestro monasterio debebantur, & quos ab ipso nobili & heredibus eius, accedente assensu nobilium virorum Comitum Gisenensis & Willelmi de Fielnes, de quorum feodo ipsi proveniebant redditus, redemistis, & relaxationem ipsarum consuetudinum, sicut ea iuste ac pacifice possidetis, vobis & per vos monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus & praesentis scripti privilegio communimus. Nul-

ta Capellæ pia liberalitate concessit, sicut ea iuste ac pacifice obtinetis, & in authentico inde confecto, cuius tenorem præsentibus iussimus litteris annotari, plenius continetur, vobis & per vos eidem Capellæ auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Tenor autem authentici memorati est talis. **IN NOMINE** patris & filij & spiritus sancti. Amen. Ego Hugo Dux Burgundiæ notum esse volo præsentibus & futuris quoniam Ierosolymam proficiscens, præ nimia maris turbatione & imminente periculi acerbitate tam ego quam omnes qui mecum in navigio erant graviter perterriti fuimus. Eapropter vorum faciens Deo promisi me constructurum in mea curte apud Divionem Ecclesiam in honorem sanctæ Dei genitricis Mariæ & beati Iohannis Evangelistæ. Vnde factum est ut in reditu meo Romam veniens, quod veram, per manum bonæ memoriæ Alexandri summi Pontificis Deo obruli, & apostolica auctoritate, quemadmodum in authentico scripto quod ab eo impetravi continetur, confirmari feci. Cum autem gratia Dei redirem, convocatis amicis meis & multis honestis viris, decem Clericos pro remedio animæ meæ & prædecessorum successorumque meorum salute Deo in perpetuum servituros apud Divionem institui: quibus, laudante Aalide uxore mea & Odone primogenito meo, in eadem villa in proprios usus redditus assignavi, videlicet quicquid habebam de ventis, & ostellagium quod mihi debebant panifici & calciamentorum constructores, & placitum generale. Concessi etiam eisdem Clericis ut eandem habeant apud Divionem libertatem quam habent Ecclesiæ principales, scilicet duæ quæ in ea sunt, & milites. Quoniam autem Ecclesia ista specialiter mea est & præcipuum tribulationis meæ refugium & oblatio votiva Deo & libertati meæ, concessi ei plusquam ceteris, ut videlicet Clerici ei deservientes liberum habeant attractum in villa Divionensi eodem modo quo ego habeo, id est, libertatem retinendi homines eandem quam ego habeo in villa Divionensi. Deinde etiam eisdem Clericis tres de hominibus meis ad sufficiens Ecclesiæ suæ thus, oleum, & ceram, quia nullos adhuc habebant homines. Qui videlicet tres homines & servientes Clericorum, qui de domo & mensa eorum erunt, alij quoque eorum homines, quos, Deo largiente, prædicto vel alio iusto modo poterunt requirere, ab

omni exactione & tallia seu quacunque consuetudine omnimodo liberi erunt, plenarium usum fori habentes sicut homines Ducis: quorum videlicet hominum vel servientium Clericorum si quisque in causam trahatur, non respondebit nisi per dominos suos: qui si culpabilis inveniat, lex ejus in manu dominorum suorum erit. Quicquid verò iidem Clerici de meo casamento poterunt acquirere, liberum habebunt. Ut verò iidem Capellani mei de mensa mea & domo esse manifestius cognoscantur, in festis annalibus, id est, in nativitate Domini, in Pascha, in Pentecosten, & in omnium sanctorum, si Dux vel Ducissa Divioni fuerint, accipient de expensa curia, tamquam comensales Ducis, in perpetuum duos solidos pro pane, quatuor textarios vini, quatuor solidos pro coquina, vel æquivalens. Oblationes omnes & beneficia Capellæ Ducis & Ducissæ, ubicunque sint, sicut apud Divionem, ex integro ipsorum erunt; nec Capellanus Ducis vel Ducissæ in eis quicquam habebit nisi jure canonicatus, & non jure capellanæ; siquidem nec Dux nec Ducissa Capellanum habebit nisi Decanum Capellæ vel aliquem de Canonicis ipsius; qui videlicet Decanus vice Domini Papæ curam animæ Ducis & animæ Ducissæ debet habere, sicut in præsentibus habet curam animæ meæ Nicolaus Capellanus meus & Decanus Capellæ; quam curam ipse à Domino Papa Alexandro suscepit. Quoniam igitur Ecclesiam istam ad honorem Dei & tutamen animarum Ducum Burgundiæ & ad illustrationem domus illorum non dubito pertinere, ipsam tamquam ducatus caput & turrim salutis Ducum cupio erigere, potestatem Ducum tantum exinde sperans ampliari quantum ad honorem suum retributor omnium honorum eam ab ipsis Ducibus viderit largiùs exaltari. Vnde providè statuo & posteritati meæ in salutem suam mando ut quam citò quis dominium ducatus suscepit, statim tamquam felix operum suorum munimentum adeat Ecclesiam suam, consortium spirituale Canonicorum suorum recipiat, fidelitatem ei & statuta præsentis scripti se servatorum juret, singulos Canonicos in signum fraternitatis in osculo sancto recipiat, tam illos quam res illorum in speciale tutamen amplectens. Hoc ipsum Ducissa quoque in initio promotionis suæ, quam citò fuerit Divioni, faciat, ut à sancto & pio opere incipientibus, cetera agenda auctore Do-

„mino deinceps prosperè succedant, Ec-
 „clesiamque istam tamquam cubile & reclina-
 „torium animæ suæ custodiant, ut sicut
 „cetera corpori, ita hæc animæ profectura
 „conseruentur. Ut autem hoc in posterum
 „ratum habeatur, præsentem paginam sigilli
 „mei & sigilli Odonis primogeniti mei im-
 „pressione feci muniri. Testes sunt Odo fi-
 „lius meus primogenitus, cujus laude hoc
 „totum factum est, Maria venerabilis quon-
 „dam Ducissa Burgundiæ mater mea, Ay-
 „mo de Divione, Willhelmus de Orgeolo
 „Milites, item Bartholomæus Cambellanus
 „meus, Raynaldus de Edua burgenfis, de
 „Presbyteris, magister Nicolaus Capella-
 „nus meus & Decanus Capellæ, Vibertus,
 „magister Hugo, magister Guido Maluspa-
 „nis, magister Richardus Diaconus. Actum
 „est hoc anno incarnationis dominicæ mil-
 „lesimo centesimo septuagesimo secundo.]
 Nulli ergo &c. confirmationis &c. usque
 incursum. Datum Laterani 11. Nonas
 Decembris, anno decimoquarto.

I O H A N N I A B B A T I
 & conventui sancti Pauli.

*Epist. 264.
 De confirma-
 tione privile-
 giorum.*

Illos Christiana devotio dignissimè ve-
 neratur & honorat in terris quos habe-
 re desiderat patronos & intercessores in
 cælis. Inter quos beatus Paulus Apostolus,
 vas electionis, & doctor gentium, cujus
 nos meritis adjuvari & fulciri intercessionibus
 cupientes, ob ipsius reverentiam & hono-
 rem monasterium sancti Benedicti sub
 Pentoma constructum in territorio Nepe-
 sino, quod ad jus & proprietatem Ecclesiæ
 Romanæ nullo mediante dinoscitur perti-
 nere, sicut in privilegio bonæ memoriæ
 Celestini Papæ prædecessoris nostri conti-
 netur expressè, vobis de apostolica sedis
 munificentia duximus concedendum, ut
 per monachos vestros de cetero idem mo-
 nasterium ordinetur. Vestris ergo preci-
 bus inclinati, prædictum monasterium sub
 beati Petri & nostra protectione suscipi-
 mus & præsentis scripti privilegio commu-
 nimus, statuentes ut quascunque possessiones,
 quæcunque bona idem monasterium
 in præsentiarum justè & canonicè possidet,
 aut in futurum concessione Pontificum &c.
 usque illibata permaneant, in quibus hæc
 propriis duximus exprimenda vocabulis.
 Locum ipsum in quo prædictum monaste-
 rium situm est, cum omnibus suis perti-
 nentibus & omnibus aliis quæ idem monaste-
 rium habere dinoscitur à via Carraria, quæ
 pergit ante monasterium supradictæ Eccle-
 siæ, usque in viam publicam, & via quæ

pergit ad Canale & ad Linarium. Omnem
 competentem portionem in integrum de
 quatuor fundis, id est, Terricano, Mio-
 ne, Anticione, & Romano. Salva pen-
 sione unius denarii Nepesino Episcopo per-
 solvenda. Fundum de Tuniano in inte-
 grum, cum terris, campis, pascuis. Om-
 nem portionem competentem in integrum
 de fundo Puliano & Solaro, cum casis,
 terris cultis & incultis. Omnem portionem
 de fundo Lucrizano. Vnam clausuram vine-
 æ cum omnibus suis pertinentiis in
 loco qui vocatur Pastina juris Nepesinæ
 Ecclesiæ, præstantem vini decimas tres.
 Omnem portionem de fundo Bevicano.
 Omnem portionem in integrum de fundo
 Crasiano, cum suis pertinentiis. Sex in in-
 tegrum uncias de fundo Corliano. Tertiam
 partem in integrum de fundo Monte Vari,
 cum omnibus suis pertinentiis, posito in
 territorio Nepesino & Sutrinum, juris sanctæ
 Mariæ in agro, præstantem solidum unum,
 Fundum Pulianum, fundum Minianum,
 & fundum Sulferata in integrum, cum
 suis pertinentiis, in territorio Nepesino,
 juris monasterij sancti Adriani & Laurentij,
 præstantem denarios quinque. Fundum
 Rotujæ in integrum juxta Sulferatam. Fun-
 dum Opplanum in integrum, Casale unum
 in integrum quod vocatur Burdanum, cum
 vineis, terris, pascuis, silvis, & molendi-
 no uno & dimidio in rivo suo, & aliis suis
 pertinentiis. In fundo de Valle juxta Insu-
 lam terram modiorum quatuor ad semen-
 tem. Portionem omnem integram de fun-
 do qui appellatur Insula, & de fundo qui
 appellatur Scrutano & Antico & Tribu-
 niano, cum omnibus suis pertinentiis, &
 cum piscariis in Ianula. Fundum Cispano
 in integrum. Fundum Linianum in inte-
 grum, cum omnibus suis pertinentiis, &
 cum molendino in Treta, seu medietatem
 ipsius aquæ à loco qui dicitur Mezano us-
 que ad portam castelli de Capracora. Ter-
 tiam partem casalis Cispani, cum omnibus
 suis pertinentiis, positi territorio Nepesi-
 no. Fundum Triquizanum in integrum,
 cum appendiciis suis, posito territorio
 Nepesino. De fundo montis Grezani om-
 nem portionem in integrum. Fundum Ser-
 vilianum in integrum, cum cella sanctæ
 Mariæ, cum casis, vineis, & terris sibi
 pertinentibus, posito territorio Colli-
 nense. Omnem portionem de fundo Cris-
 politi in integrum, cum terris & vineis ad
 ipsum pertinentibus. Medietatem fundi
 Formicosi in integrum, & omnem portio-
 nem de fundo Charano & de fundo Mon-

zano & Casanovula & Cesarano, posita territorio Collinense, via Campana veteri, juris ipsius monasterij. Præterea in civitate Roma trans Tyberim cellam sanctæ Agathæ in integrum, ab uno latere via publica, à secundo latere heredes Sergij, sicut est interpositus murus antiquus, à tertio latere fluvius Tyberis, à quarto latere res juris basilicæ majoris sancti Petri Apostoli. In territorio Castellano casale Simpronianum in integrum, sicut supradicto monasterio obtulit eum Gregorius Dux Gratiani filius, & omnes portiones de casalibus & fundis de loco qui vocatur Transpartana. Fundum Flanarellum, fundum Vinianellum, cum suis pertinentiis in integrum, positum in territorio Suturno. Cellam sancti Pauli in integrum, cum vineis, terris, & silvis, cum rivo & molendino suo, & omnibus suis pertinentiis, positum territorio Nepefino. Casale unum in integrum in fundo qui vocatur Zinzolia, cum

Ecclesia sancti Secundi, cum terris, silvis, & aliis suis pertinentiis, positum in territorio Nepefino. Medietatem in integrum de casale uno qui vocatur Lucilianum, cum vineis, terris, & aliis suis pertinentiis, positum in territorio Nepefino. In Casamala Ecclesiam sanctæ Mariæ, cum vineis, terris, & aliis suis pertinentiis, positam in fundo Casano & Altello, & Domoras infra castellum ejusdem. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat prædictum monasterium temere perturbare &c. usque profutura. Salva sedis apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica &c. usque æternæ pacis inveniant. Amen. Datum Laterani per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Cosmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij iv. Nonas Ianuarij, Indictione xv. incarnationis dominicæ anno MCCXI. pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno quartodecimo.

Quoniam supra in epistola cxxxiii. hujus libri agitur de negotio Bochari de Avesnis, cujus matrimonium cum Margareta sorore Iohannæ Comitissæ Flandrensis passum est multam contradictionem, libuit heic addere aliquot epistolas in eadem causa scriptas ab Innocentio nostro & successoribus ejus, quas invenimus in membranis antiquis & authenticis bibliothecæ Colbertinæ; ex qua etiam habuimus vetera quedam monumenta ad eam historiam pertinentia, quæ illic authentica quoque sunt.

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei venerabili fratri Episcopo & dilectis filiis Simoni Archidiacono &c. Præposito Atrebatensibus, salutem & apostolicam benedictionem. Dilecta in Christo filia nobilis mulier Iohanna Comitissa Flandriæ horridi facinoris questione nuper aures nostras pulsavit, quod cum olim Fernandus Comes vir suus B. de Avennis Cameracensis diocesis, ipsius consanguineum Comitissæ, balivum terræ suæ de Hainonia ordinasset, ac eadem Comitissa nobilem mulierem Margaretam sororem suam parvulam in quodam suo castro morantem præfati consanguinei sui custodia judicialiter commendasset, idem B. agitatus diabolica furia & furore puellam eandem de castro prædicto fraudulenter extractam in alienis partibus præsumit illicitè detinere, afferens se cum ipsa matrimonium contraxisse de facto, cum de jure non valeat, eo quod sibi, qui Subdiaconus & Cantor Laudunensis fuisse dinoscitur, proxima consanguinitatis linea est conjuncta. Quocirca discretionem vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus inquisita super hoc diligentius veritate, quod canonicum fuerit appellatione postposita statuatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili appellatione cessante co-

gatis veritati testimonium perhibere. Quod si non omnes iis exequendis potueritis interesse, tu, frater Episcope, cum eorum altero ea nihilominus exequaris. Tu denique, frater Episcope, super te ipso & credito tibi grege taliter vigilare procures, extirpando vitia & plantando virtutes, ut in novissimo districti examinis die coram tremendo iudice, qui reddet unicuique secundum opera sua, dignam possis reddere rationem. Datum Laterani x. Kal. Martij, pontificatus nostri anno septimodecimo.

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei venerabilibus fratribus Remensi Archiepiscopo & suffraganeis ejus salutem & apostolicam benedictionem. Horrendum & execrabile facinus auribus nostris insonuit quod cum B. de Avesnis quondam Cantor Laudunensis sit in subdiaconatus ordine constitutus, nobilem mulierem Margaretam sororem dilectæ in Christo filie nobilis mulieris Iohannæ Comitissæ Flandrensis consanguineam suam in quodam castro suæ fidei commendatam non est veritus fraudulenter abducere, & eam detinere non metuit, impudenter mentiens se cum ea matrimonium contraxisse. Cum igitur ex testimonio plurium Prælatorum & aliorum proborum virorum qui ad sacrum generale Concilium accesserunt constiterit nobis plenè dictum

Vide Meierum
& Bucelinum
ad an. 1215.

B. esse Subdiaconum & fuisse Cantorem Ecclesie Laudunensis, nos moti pietatis visceribus circa dictam puellam, & volentes exequi debitum pastoralis officij adversus tam nefandi sceleris præsumptorem, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandamus quatinus præfatum B. apostatam, in quem tunc excommunicationis sententiam sua nequitia exigente, singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, cum suis fautoribus faciatis per vestras dioceses tandiu excommunicatum publicè nuntiari, ab omnibus arctibus evitandum, loca in quibus prædictus B. præfatus fuerit & puella præfata detenta, etiam ad partes alias extra vestram provinciam divertere vel illam abducere fortè præsumperit, faciendo cessare interim à divinis donec idem B. præfatum M. liberam dicta restituerit Comitissæ congruè satisfaciens de commissis, & humiliter revertatur ad conversationem honestam & observantiam ordinis clericalis. Sic autem universi & singuli hoc exequi efficaciter studeatis quod diligere iustitiam & iniquitatem videamini detestari, nec possitis de inobedientia vel negligentia reprehendi. Datum Laterani xiv. Kal. Februarij, pontificatus nostri anno octavo decimo.

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei venerabilibus fratribus Archiepiscopo Remensi & suffraganeis ejus salutem & apostolicam benedictionem. Vtinam apostata ille B. de Avesnis, perfidus, impudicus vel percussus doleret, vel attritus acciperet disciplinam; ut vexatio sibi pareret intellectum, & repleta ejus facie ignominia, veteretur impius, & non esset, ne vituperaretur per eum ministerium ordinis clericalis, nec operiret confusio vultum cleri, sed à voce exprobrantis & obloquentis esset immunis, cum per illum nomen clericale in gentibus blasphemetur, & vos pro eo de quadam negligentia videamini arguendi. Ille namque dum esset Subdiaconus & Cantor Ecclesie Laudunensis, prout notorium esse constat, totus dicatus vitiis, virtutibus abdicatis, proditorem simul commisit & raptum, dum nobilem mulierem Margaretam germanam nobilis mulieris Iohannæ Comitissæ Flandrensium suæ fidei commendatam de quodam castro fraudulenter & violenter abducens, eam matrimonij velamento, quod nequaquam contrahere poterat, illicito sibi commercio copulavit, quam, ut apostasiam proditio- ni & raptui cumulare, spreto divino timore & abjecta reverentia ordinis clericalis, detinet impudicè in animæ suæ periculum & enorme scandalum plurimorum. Vnde cum hoc ad audientiam felicis memorie Innocentij Papæ prædecessoris nostri pervenisset ex relatione multorum, imo ex testimonio quamplurium Prælatorum & aliorum fide dignorum qui ad generale Concilium convenerant plenariè constitisset, in præfatum apostatam ore proprio excommunicationis sententiam promulgavit, dans vobis suis litteris in præceptis ut dictum B. cum suis fautoribus singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, per vestras dioceses excommunicatum faceretis publicè nuntiari ab omnibus arctibus evitandum, & loca in quibus præfatus B. motam faceret & puella foret detenta, etiam ad partes alias extra vestras dioceses transferretur,

supponentes ecclesiastico interdictione cessare faceretis interim à divinis, utramque sententiam tandiu inviolabiliter observando donec idem prædictam M. liberam ipsi restitueret Comitissæ, & congruè satisfaciens de commissis, reverteretur humiliter ad conversationem honestam & observantiam ordinis clericalis. Sed licet, sicut Comitissæ prædicta nostris auribus intimavit, memoratum B. excommunicatum feceritis nuntiari, quia tamen in aliis non minùs necessariis non estis plenariè præceptum apostolicum executi, ille non est reveras ad percipientem se, nec dominum exercituum requirit; sed cum sit nervus ferreus, cervix ejus & frons sua ænea, nec divino timore nec humano est pudore percussus ut vel signa præterderet penitentis. Propter quod præfata Comitissa dolore ac rubore confusa gemit se sororem suam non potuisse hæcenus rehabere. Vt igitur gravior pena pungat quem penitendo hæcenus non compuncta, fraternitati vestræ per apostolica scripta humiliter præcipiendo mandamus quatinus juxta præcedens prædecessoris nostri præceptum contra sapientium apostatam sublato appellationis oblatio procedatis, ita quod tot & tanta facinora vos abominari probetis, & Comitissa præfata super hoc non cogatur iterare querelam, nosque rectitudinis vestræ zelum possimus merito commendare. Datum Anagninæ xvi. Kal. Augusti, pontificatus nostri anno primo.

HONORIUS Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis Abbati sancti Bartholomæi, Priori sancti Eligij, & Cantori Noviomensi, salutem & apostolicam benedictionem. Si divinæ pietas immensa benignitas sustineret ut B. de Avesnis apostata, vir iniquus, à somno exurgeret & obscuratos oculos aperiret ut suam iniquitatem perpenderet, cerneretque spurcicias quibus à planta pedis usque ad verticem capitis est respersus, infixus in limo profundi, laboraret forsitan clamans ad Dominum ut ipsum de lacu miseris & de fœcis hinc educere dignaretur. Veruntamen, quod dolentes referimus, induratum est cor ipsius; quoniam patrescens in stercore sordidus ut jumentum, erecta cervice obturat ad modum sutaæ aspidis aures suas, ne disciplinam exaudiat & increpationes advertat quibus à sua deberet nequitia, si datum esset à Domino, revocari. Propter quod potest miser non immeritò formidare ne Deo & hominibus execrabilis contritione duplici conteratur, temporali pœna videlicet & æterna. Iam enim pudor est dilectæ in Christo filie nobili mulieris Iohannæ Flandriæ & Haynoniæ Comitissæ totiens repetere scelera quæ in ejus contumeliam dictus apostata in nobilem mulierem Margaretam sororem ipsius exercuit impudenter, dum idem dudum in subdiaconatus ordine constitutus eandem M. linea sibi consanguinitatis conjunctam, in quodam castro suæ fidei commendatam, fraudulenter abduxit, ipsamque detinet inhonestè, mentiendo se cum ea matrimonium contraxisse. Cum autem ex testimonio plurium Prælatorum & aliorum proborum virorum qui ad sacrum generale Concilium accesserunt felicis recordationis Innocentio Papæ prædecessori nostro plenè confliterit dictum B. fuisse Subdiaconum & Cantorem Ecclesie Laudunensis, idem motus pietatis visceribus circa dictam puellam,

iam, volensque debitum pastoralis officij exequi contra nefandij sceleris præsumptorem; bonæ memoriæ Remensi Archiepiscopo & suffraganeis ejus suis dedit litteris in præceptis ut prædictum apostatam, in quem ore proprio sua exigente nequitia excommunicationis sententiam ipse tulit, singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, per suas dioceses facerent cum suis fautoribus excommunicatum publicè nuntiari ab omnibus artibus evitandum, loca in quibus prædictus B. moram faceret & puella foret detenta, etiamsi ad partes alias extra ipsas dioceses diverteret, vel ipsam fortè abduceret, facientes cessare interim à divinis donec idem B. præfatam M. liberam ipsi restitueret Comitissæ, congruè satisfaciens de commissis, & rediret humiliter ad conversationem honestam & observantiam ordinis clericalis. Et licet executores ipsi præceptum præfati prædecessoris & nostrum super eodem negotio postmodum eis directum fuerint executi, quia tamen nobiles viri Vvalerannus, Tiericus de Heufalis, & quidam alij Laudunensis, Cameracensis, & Leodiensis diocesium eundem apostatam, excommunicatum, claves Ecclesiæ penitus contemnentem, in malitia sua fovent, receptacula in quibus dictam M. detinet aliaque subsidia sibi dando, & nobilis vir Guido germanus ejusdem apostatæ ac quidam alij eorundem diocesum eum pro viribus manentem, & quidam sacerdotes & clerici eidem & familiæ suæ aliisque ipsius fautoribus in locis in quibus dicta M. detenta extitit, non sunt veriti divina officia temerè celebrare, sed prædictam apostatam, quasi delinquens impune, satisfacere penitus vilipendit, in fax iniquitatis pertinacia obstinatus. Unde nobis Comitissa præfata humiliter supplicavit ut ne ipsi inter multas angustias, quibus dinoscitur esse afflicta, ex detentione ac pudore dictæ sororis suæ ignominiosæ confusionis perpessa opprobrio, in merore deficiat, si non habuerit adiutorem, ad comprimendam apostatæ prædicti malitiam insistere dignemur. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus dictam excommunicationis sententiam per singulas circumadjacentes provincias & dioceses singulis diebus dominicis & festivis, pulsatis campanis, & candelis accensis, tamdiu faciatis auctoritate nostra solemniter publicari, loca in quibus ipse B. moram fecerit & dictam M. detineri contigerit supponentes ecclesiastico interdicto, donec idem vir iniquus ab errore suo, si à Deo datum fuerit, resipiscens, juxta præscriptam formam dictam M. ipsi restituerit Comitissæ, satisfaciens congruè de commissis, & ad conversationem honestam & observantiam ordinis clericalis revertatur. Dictos autem nobiles & alios fautores apostatæ supradicti, necnon & dictam etiam Margaretam, si tanto flagitio inventa fuerit consentire, nec monita studeat, cum poterit, à suo recedere corruptore, per excommunicationis nominatim in personas, & in terras & familias eorum interdicti sententias, à favore ipsius sublato appellationis obstaculo compescatis, & faciatis utramque sententiam usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari; præfatos sacerdotes & clericos & alios, si qui forsitan similia perpetrare præsumserint, pena canonica sublato cujuslibet contradictionis

Tom. I I.

& appellationis obstaculo percellentes; mandatum nostrum taliter impleturi quòd non possitis de negligentia reprehendi, & nos sollicitudinis vestræ studium dignis possimus in Domino laudibus commendare. Quòd si non omnes iis exequendis potueritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exequantur. Datum Romæ apud sanctum Petrum octavo Kal. Maij, pontificatus nostri anno tertio.

GREGORIUS Episcopus servus servorum Dei venerabilibus fratribus Tornacensi & Cameracensi Episcopis & dilecto filio magistro Girardo Canonico Tornacensi salutem & apostolicam benedictionem. Matrimonij copula, immo verius contubernij, quòd olim inter Buchardum de Avesnis & sororem dilectæ in Christo filie nobilis mulieris Comitissæ Flandriæ fuit de facto contractum, quondam per bonæ memoriæ Innocentium Papam prædecessorem nostrum exigente justitia reprobata, nos quòd super hoc ab eodem prædecessore nostro factum esse dinoscitur approbamus, & prolem ex copula tali susceptam illegitimam esse censemus. Datum Viterbij secundo Kal. April. pontificatus nostri anno undecimo.

LVDOVICVS Dei gratia Francorum Rex, Noverint universi præsentis pariter & futuri quòd nos litteras dilectæ consanguineæ & fidelis nostræ Iohannæ Comitissæ Flandriæ inspeximus sub hac forma. EGO IOHANNA Flandriæ & Haynoniæ Comitissa notum facio universis præsentibus litteras inspecturis quòd cum inter me, carissimam sororem meam M. Dominam de Dampetra & filios & filias quos suscepit de viro nobili Guillelmo quondam Domino de Dampetra ex una parte, & virum nobilem Dominum B. de Avesnis & filios quos habet de prædicta M. ex altera, discordia esset orta, tandem mediantibus bonis viris facta fuit bona pax & concordia in hunc modum. De terra quam præfata M. Domina de Dampetra tenet de propria hereditate sua, accipiet ipsa quingentas libratas ad faciendam voluntatem suam; & residuum debet æstimari per bonos viros, & dividi in septem partes æquales, de quibus duæ partes erunt duorum filiorum quos dicta M. habet de Domino B. post decessum ipsius M. & residua quinque partes erunt filiorum & filiarum quos suscepit de domino Guillelmo de Dampetra post decessum ipsius similiter. Et illas duas partes quas filij domini B. debent habere debebo assignare ad voluntatem meam, ubi magis videro expedire, infra hereditatem prædictæ sororis meæ. Et si fortè contingeret quòd post diem hujus pacis unus vel plures de filiis aut filiabus prædicti Domini Guillelmi de Dampetra obirent, pars illius vel partes illorum qui ita decederent ad superstites fratres germanos & sorores germanas redirent. Similiter si obire contingeret unum de filiis domini B. pars ejus ad alium fratrem suum germanum rediret. Et nonobstante ista pace & divisione retinet dicta domina M. domina de Dampetra potestatem in hereditate prædicta donandi elemosynas suas sicut antè habebat; ita tamen quòd si aliquas faceret elemosynas, irent communiter & æqualiter super septem partes antè nominatas. Pacem istam & concordiam in omnibus firmiter

FFF

& fideliter observare præfatus B. de Avesnis & filij sui, prius sufficienter probata in curia mea aetate filiorum ipsius B. & per iudicium hominum nostrorum legitima iudicata, laudaverunt & iuraverunt coram Dominis suis, videlicet coram me, quæ sum prima & proxima Domina hereditatis prædictæ & feodi, & coram Domino Rege Francia, qui superior est Dominus feodi Flandriæ. Et idem debent laudare & jurare coram Domino Episcopo Leodiensi, qui superior est Dominus feodi Haynoniæ. Tali scilicet modo quod nihil de cetero poterunt reclamare in hereditate jam dicta præter id quod assignatum fuerit eis per pacem & divisionem prædictam, nec guerram movere poterunt contra me vel meos aut contra M. sororem meam, vel contra dictos filios & filias Domini Guillelmi de Dampetra vel suos; sed pacem mihi & meis & dictæ M. dictis filiis & filiabus dicti Guillelmi de Dampetra & suis debent in posterum tenere. Et Dominus B. de Avesnis pro se fecit securitatem eandem. Et de his omnibus firmiter observandis Dominus Rex & ego dedimus ad petitionem Domini B. & filiorum ejus litteras nostras, ita quod si idem B. vel filij sui irent contra pacem prædictam, de cetero non haberent audientiam in curiis nostris de querela de qua pax facta est, sicut est supradictum. Et sub eadem forma dictus B. & filij sui debent querere litteras Domini Episcopi Leodiensis. Et si unus de ipsis filiis vel etiam ambo venirent contra pacem eandem, ego suisrem partem vel partes illorum assignatas illis vel illi qui contra veniret, ad opus filiorum & filiarum Domini Guillelmi de Dampetra. Pacem istam similiter laudaverunt & iuraverunt Dominus B. & filij sui, quantum pertinet ad Christianitatem ipsorum, coram Domino Archiepiscopo Remensi & suffraganeis suis & Domino Episcopo Leodiensi; & eis Christianitates suas taliter obligaverunt quod si irent contra pacem prædictam, & de hoc constaret per bonam veritatem Domino Archiepiscopo Remensi aut Domino Episcopo Cameracensi aut Episcopo Attrebatensi aut Episcopo Morinensi aut Episcopo Tornacensi, Dominus Archiepiscopus vel Episcopus cui sic de hoc constaret, excommunicaret illum vel illos qui contra pacem venirent sine appellatione, & Archiepiscopus Remensis vel quilibet Episcoporum qui supra notati sunt daret litteras suas quod ipsos denunciarent excommunicatos per suas dioceses ad testimonium & denuntiationem illius Episcopi cui sicut dictum est constaret. Præterea idem Archiepiscopus vel Episcopi debent Domino Papæ scribere & testari quod Dominus B. & filij sui pacem istam servare in eorum præsentia iuraverunt. Insuper Dominus B. juravit quod bona fide dabit operam ad hoc quod Dominus Papa confirmet pacem istam, & eidem supplicabit per litteras suas totam pacem continentes ut eam confirmet, & per executores appellatione remota eandem pacem faciat per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari. Iam pacem tenere similiter iuraverunt Th. de Hufalze & Henricus filius ejus, Th. de Vvalecort & duo filij ejus, Nicolaus de Rumyniaco & duo fratres ejus & duo filij ejus majores nati, A. Domina de Rosfeco & Rogerius filius ejus, Comitissa de Chygniaco soror Domini B. & filia ejus, Iacobus de Grandiprato Castellanus de sancto Au-

domaro & Guillelmus frater ejus, Hugo de Anthonio, Arnulphus de Moretania, Sygerus de Ayghen & duo filij ejus ante nati, Philippus de Orchi & frater ejus major natus post eum, & Arnulphus de Longovillari. Omnes isti supra nominati iuraverunt, ut dictum est, pacem istam tenere; & etiam iuraverunt quod si dictus B. vel duo filij ejus vel alter eorum venirent contra pacem præfatum, eis vel ei qui contra veniret, ut dictum est, non essent in auxilium nec in consilium; & Christianitates suas obligaverunt prædictis Archiepiscopo & Episcopis tali modo, & etiam litteras suas dederunt patentes quod si forte contingeret quod Dominus B. aut filij ejus vel alter eorum iret contra pacem prædictam, & aliquis prædictorum qui pacem iuraverunt, ut dictum est, esset eos adjuvans vel confortans, & de hoc constaret per bonam veritatem Archiepiscopo Remensi vel uni de subnotatis Episcopis, videlicet Episcopo Cameracensi, aut Episcopo Attrebatensi, aut Episcopo Morinensi, aut Episcopo Tornacensi, ille cui, sicut dictum est, constaret, excommunicaret eos; & dicti ostagij renuntiaverunt & B. & ejus filij omni appellationi, supplicationi, & omni juris adminiculo; & omnes alij ad testimonium & denuntiationem illius denunciarent illos vel illum excommunicatum per suas dioceses usque ad satisfactionem condignam. Similiter Dominus Galterus Comes Blefensis promisit in fide quam mihi debet tamquam Domine suæ pacem istam tenere, hoc modo quod si Dominus B. aut filij ejus aut alter eorum iret contra pacem eandem, ipse nec in auxilium nec in consilium eis esset, immo suisrem feodum quod Dominus B. tenet de ipso, nec permitteret eos perdere eodem feodo vel valorem habere ejusdem quocumque hoc emendassent per me vel per meum heredem; & si forte Comitum Blefensem obire contingeret, heres ejus ad ea facienda quæ dicta sunt teneretur. Petit etiam dictus Comes ab Archiepiscopo Remensi & Episcopo Silvanensi, qui erant præsentibus, ut omnia quæ promiserat, ut dictum est, suis testificarentur litteris & sigillis. Sciendum similiter quod ego & prædicta soror mea & amici filiorum & filiarum Domini Guillelmi de Dampetra, videlicet Dominus Archenbaldus, Guido frater ejus, Guillelmus de Mellotho, & Drocofrater ejus, I. Comes Carnotensis, & Dominus G. de Asperomonte, juravimus pacem istam tenere & firmiter observare; ita quod si dicti pueri vel aliquis eorum iret contra pacem eandem, nos omnes nec in auxilium nec in consilium eis essemus. Dicti quoque filij Domini Guillelmi laudabunt & jurabunt coram Domino Rege & coram me & coram Domino Leodiensi super querela de qua pax facta est, sicut est prænotatum. Et de hoc debent per se vel per amicos suos querere litteras Domini Regis & aliorum Dominorum qui nominati sunt supra. Ut autem memoriter teneatur & firmiter observetur contenta dictæ pacis, ego & carissima soror mea, Dominus B. & filij sui eam sicut facta est coram me fideliter & plenè conscripserunt propriis confirmavimus sigillis. Actum apud Afnernas anno Domini M. CCC. tricesimo quarto, mense Januarii, die Veneris proxima post festum beati Hilarii. Hac pace, prout superius continetur, proposita & a parti-

bus recognita coram nobis, ipsæ partes supplicaverunt nobis ut eam sigilli nostri appensione testificaremur. Ad quarum preces & instantiam in huius rei testimonium sigillum nostrum presenti paginæ duximus apponendum. Actum apud Avenarias anno dominicæ incarnationis M. C. C. tricesimo quarto, mense Ianuario.

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei dilecto filio Abbati Clarifontis Præmonstratensis ordinis Laudunensis diocesis salutem & apostolicam benedictionem. Constitutus in præsentia nostra dilectus filius nobilis vir Iohannes de Avesnis Cameracensis diocesis pro se & Balduino fratre suo nobis humiliter supplicavit ut cum status eorum super natalibus diffameretur, ne per hoc posset eis in posterum præiudicium generari, providere ipsis in hac parte paterna sollicitudine curaremus. Quocirca discretioni tuæ per apostolica scripta mandamus quatinus nobilem mulierem Margaritam matrem ipsorum ex parte nostra preceptorie citare procures ut, si voluerit vel sua crediderit interesse, infra mensem post citationem tuam per se vel per procuratores idoneos cum omnibus munimentis & rationibus suis compareant coram nobis, si quid eis super hoc rationabiliter competit ostensuri. Alioquin ex tunc in eodem negotio prout de jure fuerit procedemus. Tu autem infra eundem terminum citationis diem nobis tuis litteris continentibus tenorem præsentium intimare procures. Datum Lugduni xv. Kalend. Ianuarij, pontificatus nostri anno secundo.

LDVICVS Dei gratia Francorum Rex, & Odo eadem gratia Tūculanus Episcopus apostolicæ sedis Legatus, universis præsentis litteras inspecturis salutem in Domino. Notum facimus quod cum inter liberos nobilis Margareta Comitissæ Flandriæ & Haynoniæ, quos de nobili viro Bucchardo de Avesnis susceperat, ex una parte, & eos quos de nobili viro Guillelmo de Donnapetra eadem Comitissa susceperat, ex altera, mota esset contentio super eo quod utraque partium prædictarum comitatus Flandriæ & Haynoniæ & totam terram quam tenet dicta Comitissa dicebat ad se post obitum ipsius matris eorum jure hereditario pertinere, tandem de voluntate & assensu præfate Comitissæ & utriusque partis amicorum consilio supradicti liberi in nos duos unanimiter compromiserunt tali modo quod secundum formam juris vel iudicij non esset in hoc arbitrio procedendum, cum tota dicta terra per viam juris parti alteri debere cedere dinosceretur, sed de terra prædicta debeamus taliter ordinare quod utriusque partium de dicta hereditate partem assignaremus secundum quod nobis videretur bonum esse; ita videlicet quod an bo capita dictorum comitatum uni eorum dare, vel alterum uni, & reliquum alij, vel partem alteri in comitatu altero vel utroque, prout nobis bonum videretur, possemus assignare. Condictum fuit etiam & concessum quod si comitatu Flandriæ alteri parti per dictum nostrum assignato, alij vellemus in eodem comitatu partem terræ assignare, ille qui partem illam haberet, comitatum habenti de ea hominagium faceret, & partem illam teneret de eodem. Similiter si comitatu Haynoniæ per dictum nostrum alicui eorum assignato, in comitatu illo alij partem assignaremus, ille qui partem illam in comitatu ha-

Tom. II.

beret, comitatum habenti hominagium faceret, & partem suam de illo teneret, nisi terræ consuetudo in contrarium se haberet; quod si esset, hominagium faceret, & partem suam teneret, secundum quod terræ requireret consuetudo. Insuper est sciendum quod partes in hoc unanimiter convenerunt, quod si sine liberis de uxore sua desponsata procreandis contingeret aliquem prædictorum decedere, frater ejus germanus vel soror ejus germana, si decedens fratrem non haberet germanum, eidem decedenti succederet in tota terra quam haberet. Fuit etiam concorditer concessum quod si nos O. Legatum iis exequendis contingeret non adesse, vir nobilis Robertus Comes Atrebatensis frater Domini Regis ad hæc exequenda reciperetur sine contradictione aliqua loco nostri. Voluerunt autem partes & concesserunt quod illud quod ordinaretur fieret salvo honore utriusque partis; ita tamen quod propter hoc non remaneret quin partes & divisiones terrarum & totius hereditatis prædictæ manerent stabiles & firmæ prout a nobis esset ordinatum. Concesserunt etiam partes quod contentæ essent divisionibus illis & partibus quas eis assignaremus, nec contra ordinationem nostram venirent aliquo modo, nec unus in parte alij assignanda sive in proprietate sive in possessione aliquid per se vel per alium reclamaret, nec moveret quicumque eorum contra alterum super iis in ecclesiastica vel seculari curia questionem aliquo modo vel aliqua ratione juris aut facti. Concessimus autem nos Rex quod nos reciperemus in hominem de comitatu Flandriæ, vivente dicta Comitissa, si ipsa hoc petierit, illum qui per ordinationem nostram dictum comitatum haberet, salva vita Comitissæ, & salvo in omnibus jure nostro. Propter absentiam autem utriusque partis vel alterius non dimitteremus quin, si vellemus, in eodem arbitrio procederemus, & quicquid fieret vel ordinaretur per nos duos, tantum valeret & ita tenerentur partes firmiter observare ac si ipsis partibus præsentibus factum esset. Hæc autem omnia facta fuerunt, & concessa eo salvo quod Comitissa prædicta, non obstantibus dicta compromissione vel arbitrio nostro aut ordinatione quam super his faceremus, plenam quandiu vixerit habeat potestatem & administrationem prædictorum comitatum & totius terræ suæ, & de ipsis possit pro voluntate sua facere sicut poterat ante compromissionem prædictam. Salvo eo quod prædicta Comitissa nulli prædictorum liberorum suorum possit terram aliquam seu redditum dare præter partes quæ per nos eis essent assignatæ, nec alicui eorum aliquid dare super partem alteri assignatam. Supradicta autem omnia & singula promiserunt nobis & sibi adinvicem dictæ partes se firmiter servaturas & contra nullo unquam tempore quocumque modo venturas, præstito coram nobis super iis corporaliter juramento. Nos autem in nomine patris & filij & spiritus sancti, amen, in negotio præfato taliter ordinamus, & per dictum nostrum assignamus Iohanni de Avesnis Militi totum comitatum Haynoniæ cum omnibus pertinentiis, ita quod Balduino fratri suo Militi tenetur de eodem comitatu in portione hereditaria providere. Guillelmo verò de Donnapetra Militi assignamus totum comitatum Flandriæ cum om-

Ffff ij

nibus pertinentiis, ita quod fratribus suis germanis, Guidoni scilicet & Iohanni, tenetur de eodem comitatu in portione hereditaria providere. Hæc autem provisiones sicut secundum consuetudines comitatum prædictorum. Hæc siquidem pronuntiamus, tæta nobis potestate declarandi & exponendi ea quæ in dicto nostro continentur, si fortè inter partes super eo aliqua dubietas oriretur. Prænominate autem partes dictum nostrum, sicut prolatum est, approbaverunt & ratum & gratum habuerunt, promittentes se dictum istud fideliter servaturas & nullo unquam tempore contraventuras. Et ad majorem securitatem litteras suas super iis nobis dederunt sigillis suis sigillatas. In cujus rei testimonium præsentibus litteris sigilla nostra duximus apponenda. Actum Parisius anno Domini millesimo c. c. quadragesimo sexto, mense Julio.

INNOCENTIUS Episcopus servus servorum Dei venerabili fratri Episcopo Cameracensi & dilectis filiis Abbati Cisterciensi & Decano Laudunensi salutem & apostolicam benedictionem. Dilecti filij nobiles viri G. Comes Flandriæ & I. dominus de Dampetra fratres nobis significare curarunt quòd nobiles viri Iohannes de Avesnis & Balduino germanis, dictorum G. & I. fratribus uterinis, intimantibus olim nobis quòd à quibusdam ipsorum æmulis malitiosè, ut à bonis ad eos hereditario jure spectantibus excludi possent, illegitimitatis macula impingebatur eisdem, nos venerabili fratri nostro * Cathalaunensi Episcopo suoque collegæ nostris dedimus litteras in mandatis ut quanto magis possent de plano super causa natalium eorundem nobilium inquirerent veritatem, & quod esset canonicum statuere appellatione remota curarent, non obstante quòd super hoc inter prædictos I. & B. ex parte una & fratres eorundem ex altera fuerat coram nobis aliquando litigatum & processum, cum nihil inde terminatum fuisset, sed idem Episcopus & Abbas monasterij de Lessies Cameracensis diocesis, cui dictus collega commiserat, sicut dicitur, super hoc totaliter vires suas, prædictis G. & I. minoribus viginti quinque annis & existentibus in tali loco unde commode citari poterant & de jure debebant, cum eos principaliter hujusmodi negotium contingeret, non citatis, nec se occultantibus, neque per contumaciam absentantibus, quondam Vvilelmo germano ipsorum Flandrensi Comite infra annos hujusmodi existente & tunc in ultramarinis partibus terræ sanctæ subsidio insistente, cum nullus etiam alius legitime citatus fuerit seu comparuerit qui se Iohanni & Balduino fratribus super hoc opponerent supradictis, in eodem negotio procedentes, & eorundem Iohannis & B. natalia legitima declarantes, ipsos fore legitimos ac legitime genitos in dictorum G. & I. magnum præjudicium & gravamen per diffinitivam sententiam, ad quam audiendam minime vocati fuerant, decreverunt, nosque sententiam ipsam auctoritate apostolica dicimus confirmasse, certo super hoc conservatore concessio. Unde nobis iidem G. & I. humiliter supplicarunt ut cum ab hujusmodi sententia, postquam ad eorum pervenit notitiam, quamvis nullam eam esse dicerent & protestaren-

tur, ad sedem apostolicam ad cautelam pro sui juris conservatione duxerint appellandum, providere super hoc ipsis apostolica sollicitudine curaremus. Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus ad locum tutum & securum vocatis qui fuerint evocandi, inquiratis super prædicto processu sollicitè veritatem, nobis quod exinde inveneritis vestris litteris fideliter rescripturi, præfigendo partibus terminum competentem quo per se vel procuratores idoneos nostro se conspectui repræsentent facturæ ac recepturæ super iis quod ordo dictaverit rationis, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, non obstantè indulgentia quibuscunque personis ab apostolica sede concessa quòd interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras dictæ sedis non facientes plenam de hujusmodi indulgentia mentionem, seu si tibi, fili Abbas, vel ordini tuo indultum existat quòd de causis tibi à sede committendis eadem cognoscere minime tenearis, & constitutione de duabus dietis edita in Concilio generali. Quòd si non omnes iis exequendis poteritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exequantur. Datum Perusij x. kalendas Septembris, pontificatus nostri anno decimo.

Littera missa Domino Papa Innocentio IV. pro causa Comitum Guidonis, ut Abbas Cisterj possit committere alicui, & duo procedant sine teris.

Sanctissimo Patri ac Domino Innocentio divina providentia sacrosanctæ Romanæ & universalis Ecclesiæ summo Pontifici, Margarita Flandriæ & Haynoniæ Comitissa, pedum oscula beatorum. Cum causam quæ inter carissimos filios nostros G. Comitem Flandriæ & I. dominum de Dampetra ex una parte & I. & B. de Avesnis ex alia, quæ super examinatione cuiusdam sententiæ quam Cathalaunensis Episcopus & ejus collega vel subdelegatus ab eo super declaratione natalium dictorum I. & B. contra naturalem, solitum, & debitum judiciorum ordinem auctoritate apostolica promulgatur, qui quidem G. Comes & I. dominus de Dampetra ad cautelam pro sui juris conservatione sedem apostolicam appellarunt, venerabilibus Episcopo Cameracensi, Abbati Cistercij, & Decano Laudunensi duxeritis committendam, timentes ne propter debilitatem ejusdem Abbatis & locorum distantiam idem Abbas cognitioni ejusdem sæpius nequeat interesse, ac propter hoc in grave periculum partium, dispendium & gravamen contingat negotium retardari, sanctitati vestram duximus attentius deprecandam quatinus eidem Abbati dignemini per speciales litteras indulgere ut quotienscunque nequiverit interesse examinationi ejusdem causæ, personæ idoneæ sui ordinis vel alij vires suas valeat delegare, non obstante quòd in vestris litteris contineatur insertum, *Inquiratis sollicitè veritatem*, sanctitati vestræ attentius supplicantes ut eidem Episcopo, Abbati, & Decano dare dignemini in mandatis quatinus in eadem causa secundum juris ordinem procedentes, ipsam sine debito debeant terminare, alioquin eam instructam ad vestræ sanctitatis examen remittere non postponent.

FINIS LIBRI QUARTI DECIMI.

* Extat apud Miræum in codice diplomat. Belgicor cap 82.